

طراحی قالب‌های آهنگری چند مرحله‌ای برای قطعات نزدیک به ابعاد نهایی با استفاده از روش تغییر شکل معکوس و المان محدود

حجت پشتگاه قاسمی^۱، کارن ابری نیا^۲، فرید رضا بیگلری^۳

دانشکده فنی، گروه مهندسی مکانیک، دانشگاه تهران

Email: hghasemy@yahoo.com

چکیده

در این کار برای طراحی قالب آهنگری چند مرحله‌ای در قطعات نزدیک به ابعاد نهایی از ترکیب دو روش تغییر شکل معکوس و المان محدود استفاده شد. برای اجرای روش معکوس از شکل نهایی قطعه شروع می‌شود و یک مسیر برگشت پلاستیک با استفاده از روش معکوس پیش‌بینی می‌گردد. در روش معکوس از تغییرات هندسی قطعه و میانیابی، بستگی به تعداد مراحل میانیابی از شکل نهایی به شکل اولیه می‌رسد. با استفاده از المان محدود، توزیع کرنش پلاستیک معادل، پر شدن کامل حفره قالب، معیوب نبودن قطعه نهایی و کمترین تنفس پسماند، قالب میانی انتخاب شد.

واژه‌های کلیدی: روش معکوس، المان محدود، کرنش پلاستیک معادل و قالب پیشفرم

مقدمه

آهنگری یکی از فرایندهای اقتصادی برای ساخت تولیدات مهندسی می‌باشد. از آنجا که قیمت مواد یکی از پارامترهای مهم در کل قیمت قطعه آهنگری شده است، کم کردن مواد مصرفی تأثیر مستقیم روی قیمت قطعه تمام شده دارد. نیاز به کم کردن مواد مصرفی و زمان تولید (lead time) تمایل صنعت را به سوی تولید قطعات آهنگری نزدیک به ابعاد نهایی و آهنگری دقیق جلب کرد. رقابت برای تولید و کم کردن زمان تولید و ضایعات نیاز به روش معکوس را در صنعت بسیار بالا برد. استفاده از روش معکوس توانسته نتایج خوبی برای تولید قطعات نزدیک به ابعاد نهایی بدهد.

وقتی که شکل نهایی پیچیده و نزدیک به ابعاد نهایی باشد، قالب میانی در قالب آهنگری مورد نیاز است. یا اگر شکل نهایی نتواند در یک مرحله تولید شود، قطعه کار ابتدا در یک قالب میانی شکل می‌گیرد، سپس در قالب نهایی شکل نهایی به قطعه داده می‌شود، تا قطعه نهایی بدست آید. برای قطعات خیلی پیچیده ممکن است نیاز به چند قالب میانی باشد. بنابراین روش استانداردی برای طراحی قالب میانی در آهنگری وجود ندارد. قالب‌های میانی به وسیله سعی

۱- دانشجو کارشناسی ارشد رشته ساخت و تولید دانشگاه تهران، دانشکده فنی، گروه مکانیک

۲- استاد یار گروه مکانیک، دانشکده فنی، دانشگاه تهران

۳- استاد یار دانشکده مکانیک، دانشگاه صنعتی امیر کبیر تهران